

SPIS TREŚCI

NIEZŁOMNI

Filip Musiał – Patroni Wojska Polskiego. Tradycja – ale jaka? 3

„Podstawą armii jest dusza prostego żołnierza. Dopóki dusza ta jest silna, armia wytrzymuje dołę i niedolę, gdy dusza ta się załamie – upadek armii jest nieuchronny. Dobrym oficerem jest ten, który w duszę żołnierską umie wpoić hart, by ona nawet w smutnych kolejach, niepowodzeniach nie załamała się” – pisał Józef Piłsudski.

Marcin Krzek-Lubowiecki – Komunistyczni patroni w Wojsku Polskim 16

W 1989 r. rozpoczął się okres istotnych zmian, które dotknęły również struktury Wojska Polskiego. Po latach upamiętniania jednostek komunistycznych, „ludowego” wojska oraz „bohaterów” komunistycznej partyzantki, zaczęto powracać do pielęgnowania w Siłach Zbrojnych RP tradycji polskiego oręża z lat 1914–1945.

Kazimierz Krajewski – Współtwórca idei cichociemnych.

Podpułkownik dypl. Maciej Kalenkiewicz „Kotwicz” (1906–1944) 24

Waldemar Brenda – Szatyn o szlachetnych rysach twarzy.

Pułkownik Władysław Liniarski „Mścisław” (1897–1984) 33

Michał Ostapiuk – Historia kapitana Gracjana Froga „Szczerbca” (1911–1951) 44

Piotr Langenfeld – Obowiązek żołnierza.

Kapitan Adam Dedio (1918–1947) 53

Dawid Golik – Limanowska „Lotte”.

Genowefa Kroczkówna (1919–1945) 62

Tomasz Łabuszewski – Historia
człowieka, który walczył o zapomnienie.
Stefan Szmakfefer (1902–1976) **73**

Aleksandra Pietrowicz – Grypsy
więzienne komendanta Okręgu Poznań.
Podpułkownik Andrzej Rzewuski
(1895–1946) **85**

Krzysztof Dorosz SJ – Jezuita,
który uciekał ubowcom.
Ks. Stanisław Szymański (1918–1982) . . . **99**

Ksawery Jasiak – Konspiracyjne Wojsko
Polskie w Działoszynie i Widawie.
Z dziejów akcji specjalnych w środkowej
Polsce w 1947 r. **109**

Karol Polejowski – Sowieccy
oficerowie w polskich mundurach.
Przypadek 16 Dywizji Piechoty
wojska ludowego **115**

POLACY RATUJĄCY ŻYDÓW

Sebastian Piątkowski – Polacy zamordowani
za ratowanie Żydów w Ciepeliowie
i okolicach **124**

Rafał Drabik – Polacy ratujący Żydów
z terenu powiatu Biłgoraj **136**

OPOWIEDZIANE HISTORIE

„Helka, nie ma rady, ta mała zostanie
z nami”
Relacja Ady Krystyny Willenberg **147**

KSIĄŻKI

Tomasz Szturo – *Pan Tadeusz. Metafizyka
patriotyzmu* **153**

ANDRZEJ WAŚKO, *PAN TADEUSZ. MEDIA PAMIĘCI,
IPN, FUNDACJA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI,
WARSZAWA 2022, 464 S.*
(SERIA WYDAWNICZA: „LITERATURA I PAMIĘĆ”).

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba,
dr Wojciech Frazik, Adam Hlebowicz,
dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofński,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
dr hab. Piotr Niwiński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813,
wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiwski (jakub.golebiwski@ipn.gov.pl),
Kinga Hałacińska (kinga.halacinska@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko – zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska
(maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny, projekt okładki i łamanie:

Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk:

DRUKARNIA LEYKO Sp. o.o.
ul. Romanowicza 11, 30-702 Kraków

Na okładce:

Kpt. Gracjan Fróg „Szczerbiec”, dowódca
3 Wileńskiej Brygady Armii Krajowej, 1943/1944.
Fot. AIPN / kolekcja Danuty
Szykshnian-Ossowskiej